

Дыдактычныя заданні для фарміравання метапрадметных кампетэнцый па літаратурным чытанні

А. У. КАМЯК,
метадыст вышэйшай катэгорыі
аддзела пачатковай адукацыі МГПРА

Спазнаючы навакольны свет, чалавек увесь час мае справу з інфармацыяй. Яна дапамагае правільна ацаніць падзеі, прыняць абдумане рашэнне, выбраць найбольш удалы спосаб сваіх дзеянняў. Каб быць паспяховым у будучым, сучасныя вучні ўжо зараз павінны вучыцца мэтанакіравана ажыццяўляць пошук інфармацыі, інтэрпрэтаваць яе, даваць самастойную ацэнку атрыманым звесткам.

Сярод мэт навучання асноўнымі з’яўляюцца: авалоданне вучнямі навыкамі чытання, пісьма, лічэння; засваенне імі разнастайных спосабаў дзеянняў, якія ўжываюцца як у рамках адукацыйнага працэсу, так і ў рэальных жыццёвых сітуацыях. Прыярытэт пачатковай адукацыі — фарміраванне вучэбнай самастойнасці школьнікаў. Навучанне павінна быць скіравана на дасягненне асобасных, метапрадметных і прадметных вынікаў вучэбнай дзейнасці.

Мэта навучання літаратурнаму чытанню — закласці ў вучня асновы культурнага чытача, які ўсведамляе каштоўнасць літаратуры як мастацтва слова, можа ажыццяўляць самастойную чытацкую дзейнасць па асобасным успрыманні і асэнсаванні адпаведных узросту твораў мастацкай літаратуры.

Каб чытанне стала сродкам навучання, трэба сфарміраваць чытацкую граматыку вучняў. Вядома, на ўроках літаратурнага чытання настаўнікі выкарыстоўваюць пытанні, змешчаныя ў падручніку, але яны ў большай ступені накіраваны на аналіз тэксту і не заўсёды тычацца фарміравання чытацкіх уменняў. Можна адшукаць матэрыял у інтэрнэт-крыніцах, але ён наўрад ці будзе спалучацца з праграмнымі творамі.

Прапанаваныя дыдактычныя заданні па прадмеце “Літаратурнае чытанне” накіраваны на фарміраванне наступных груп чытацкіх уменняў:

■ **ажыццяўляць пошук інфармацыі** (арыентавацца ў розных відах даведнікаў; ацэньваць дастатковасць інфармацыі для рашэння вучэбна-пазнавальных задач; фармуляваць пошукавае пытанне, спалучаць тэматычны і прадметны пошук інфармацыі);

■ **арыентавацца ў змесце тэксту** (адказваць на пытанні з апорай на атрыманую інфармацыю; знаходзіць канкрэтныя звесткі, выразы; аналізаваць і высвятляць праз кантэкст значэнне аўтарскіх выказаў, незразумелых слоў; судносіць інфармацыю з розных частак тэксту);

■ **інтэрпрэтаваць інфармацыю** (адказваць на пытанні, выкарыстоўваючы інфармацыю, дадзёную ў невідавочным выглядзе; судносіць факты з агульнай ідэяй тэксту, усталёўваць простыя сувязі, відавочна не паказаныя ў тэксце; фармуляваць высновы, прыводзіць доказы з апорай на тэкст; абагульняць інфармацыю з розных частак тэксту і з розных тэкстаў; вызначаць ролю ілюстрацый да твораў);

■ **ацэньваць дакладнасць прапанаванай інфармацыі, выказваць ацэначныя меркаванні з апорай на тэкст** (ацэньваць дакладнасць інфармацыі на аснове ўласных ведаў, параўнання інфармацыі з некалькіх крыніц; ацэньваць змест, моўныя асаблівасці тэксту; выказваць уласныя меркаванні аб прачытаным творы);

■ **прымяняць інфармацыю з тэксту для рашэння вучэбна-практычных задач** (складаць уласныя тэксты, выкарыстоўваць інфармацыю з тэксту для рашэння вучэбна-практычных задач).

Разгледзім некаторыя дыдактычныя заданні, накіраваныя на фарміраванне кожнай групы ўменняў.

Пошук інфармацыі і разуменне прачытанага

Навучыцца **фармуляваць пошукавае пытанне** дапамогуць заданні такога тыпу:

На якое пытанне можна даць адказ: “Усе стравы былі вельмі смачныя”? Адзначце адпаведны варыянт.

Сфармулюйце да тэксту адно пытанне так, каб адказам на яго быў наступны сказ.

Авалодаць уменнем **арыентавацца ў розных відах даведнікаў** дапамогуць заданні тыпу:

Злучыце слова і яго значэнне. Які слоўнік дапаможа знайсці адказ? Адзначце правільны варыянт.

У якую кнігу можна змясціць дадзены тэкст?

Развіваць уменне **ацэньваць дастатковасць ці празмернасць інфармацыі для рашэння вучэбна-пазнавальных задач** можна пры дапамозе заданняў накшталт:

Адказ на якое пытанне мы не можам атрымаць з дадзенага твора?

Дапішыце звесткі, якіх не хапае для адказу на пытанне.

Сярод прыведзеных выказванняў закрэсліце лішнія так, каб атрымалася памятка.

Фарміраваць уменне **адказваць на пытанні, выкарыстоўваючы інфармацыю, якая дадзена ў відавочным выглядзе**, можна пры дапамозе такіх заданняў:

Абвядзіце алоўкам месяц, пра які ідзе размова ў тэксце.

Хто выконваў наступныя дзеянні?

Запішыце імёны герояў апавядання ў алфавітным парадку. Падкрэсліце імя самага старэйшага.

Навучыцца **вызначаць мэту і тэму тэксту; суадносіць інфармацыю з розных частак тэксту, тэкставую і пазатэкставую інфармацыю; падзяляць тэкст на сэнсавыя часткі** дапаможа заданне:

Пранумаруйце прыказкі так, каб атрымаўся план тэксту. Закрэсліце лішнюю прыказку.

Інтэрпрэтацыя інфармацыі

Фарміраваць уменне **адказваць на пытанні, выкарыстоўваючы інфармацыю, якая дадзена ў невідавочным выглядзе**, можна пры дапамозе заданняў кшталту:

Якую з’яву прыроды апісвае аўтар? Выберыце правільны адказ.

- крыгаход
- паводка
- адліга

Развіццю ўменняў **разумець задуму і каштоўнасныя арыенціры аўтара на падставе аналізу мастацкіх сродкаў** спрыяюць заданні:

Выпішыце з тэксту словы, з якімі можна ўтварыць пары па ўзоры: *дзень — дзяснік*.

З якой мэтай аўтар ужывае ў тэксце знойдзеныя вамі словы?

Перачытайце чатыры сказы з апавядання. У якіх з іх не паказаны эмацыянальны стан дзеючых асоб?

Фарміруюць уменні **абгульняць інфармацыю з розных частак тэксту ці з розных тэстаў** такія заданні:

Карыстаючыся тэкстам і дадзенай схемай, дапоўніце табліцу. Дайце ёй назву.

Як вы думаеце, чаму ва ўсе часы “Хлеб — усяму галава”? Падкрэсліце ў прыведзеным ніжэй тэксце сказы, якія супадаюць з вашай думкай.

Параўнайце верш Я. Коласа “Адлет жураўлёў” і апавяданне У. Ягоўдзіка “Восень на парозе”. Дакажыце, што гэтыя тэксты аб’ядноўвае адна тэма.

Выкарыстоўваць мастацка-графічныя сродкі, пераўтвараць інфармацыю з адной знакавай сістэмы ў другую, вызначаць ролю ілюстрацый да твораў вучаць наступныя заданні:

Падбярыце да слоў, дадзеных у табліцы, адпаведныя малюнкi. Падпішыце ілюстрацыю да апавядання, абапіраючыся на тэкст.

Прадоўжыце нумарацыю малюнкаў так, каб атрымаўся інфармацыйны плакат. Падбярыце і запішыце назву плаката.

Якія малюнкi можна падпісаць інфармацыяй, дадзенай на плакаце?

Ацэнка дакладнасці прапанаванай інфармацыі, выкарыстанне інфармацыі для рашэння вучэбна-практычных задач

Фарміраванню ўменняў **ацэньваць дакладнасць выказванняў на аснове дадзенай у тэксце інфармацыі** садзейнічаюць заданні:

Ясь і Аленка, абапіраючыся на тэкст, склалі табліцы, каб паназіраць за адлетам птушак у вырай. Вызначце, хто з іх дапусціў памылкі. Чыя табліца складзена правільна?

Абапіраючыся на тэкст, адзначце ў табліцы праўдзівыя (+) і непраўдзівыя (-) выказванні.

Пазначце выснову, якую з упэўненасцю можна зрабіць толькі на падставе малюнка да тэксту.

Фармуляваць высновы, прыводзіць доказы з апорай на тэкст, будаваць уласнае выказванне на зададзенай тэме вучаць заданні:

Чаму можна навучыцца, назіраючы за раўчукамі? Адзначце не менш за два выказванні. Дакажыце свой выбар прыкладамі з тэксту.

Па ўчынках Ромкі і Змітрака вы можаце меркаваць аб іх рысах характару. Дапішыце імёны хлопчыкаў. Каб пацвердзіць адказ, прывядзіце па адным прыкладзе ўчынкаў.

Адказы, сумленны — гэта _____, таму што _____

Хітры, несумленны — гэта _____, таму што _____

Абапіраючыся на тэкст, пазначце на плане шлях дзяцей ад вёскі да лесу. Абзначце крыжыкам месца, дзе збіраў грыбы Ромка.

Прааналізуйце даныя атрыманай табліцы. Уявіце сабе, што хлопец не развязаў мех, а кінуў яго ў багну. Да чаго гэта магло б прывесці?

Такім чынам, падобныя заданні арыентаваны не на арганізацыю дзеяння па шаблоне ці алгарытме, а на пошук рашэння з апорай на ўласныя веды, атрыманыя ў практычных і жыццёвых сітуацыях. Выкарыстанне такіх дыдактычных матэрыялаў будзе спрыяць фарміраванню прадметных і метапрадметных кампетэнцый у малодшых школьнікаў.

Дыдактычныя заданні II КЛАС

Тэкст “Восень на парозе” (паводле У. Ягоўдзіка)

1. Абвядзіце алоўкам месяц, пра які ідзе размова ў тэксце.

студзень							люты							сакавік							красавік							май							чэрвень						
п	ас	с	ч	п	с	н	п	ас	с	ч	п	с	н	п	ас	с	ч	п	с	н	п	ас	с	ч	п	с	н	п	ас	с	ч	п	с	н	п	ас	с	ч	п	с	н
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28
29	30	31					29	30	31					29	30	31					29	30	31					29	30	31					29	30	31				

2. Пра што хацеў паведаміць аўтар? Адзначце правільны адказ.
 - Восенню можа быць цёпла.
 - Восенню ідзе дождж.
 - У прыродзе адбываюцца першыя асеннія змены.
 - Восенню адлятаюць стрыжы і ластаўкі.
3. Ясь і Аленка, абাপіраючыся на тэкст, склалі табліцы, каб паназіраць за адлётам птушак у вырай. Вызначце, хто з іх дапусціў памылкі. Адзначце гэту табліцу чырвоным алоўкам. Чыя табліца складзена правільна? Адзначце яе зялёным алоўкам.

Табліца Яся

№	Птушкі
1	сініцы
2	стрыжы, ластаўкі
3	пліскі, буслы, жураўлі
4	шпакі

Табліца Аленкі

№	Птушкі
1	стрыжы
2	ластаўкі
3	пліскі, буслы, шпакі
4	жураўлі

4. Якімі блізкімі па значэнні словамі ці выразамі можна апісаць стан надвор'я? Для кожнага слова адзначце **адзін** варыянт.

задажджыла	спякотны (дзень)
☐ кароткачасовы моцны дождж	☐ гарачы
☐ прайшоў дробны дожджык	☐ засушлівы
☐ доўгі час ідзе дождж	☐ цёплы

5. Аленка падзяліла апавяданне на часткі і падбрала да кожнай з іх прыказку. Пранумаруйце прыказкі так, каб атрымаўся план тэксту. Выпішыце пад кожнай прыказкай сказ з тэксту, які пацвярджае яе. Восень ходзіць па краю ды гоніць птушак з гаю.

Увосень пагод восем.

У верасні сініца ў госці восень запрашае.

6. Падбярыце і запішыце назву для плаката. Птушкі Беларусі
Значэнне птушак
Крылатае войска

1. Садзейнічаюць апыленню раслін.
2. Спрыяюць распаўсюджванню пладоў і насення.
3. Служаць кормам для іншых жывёл.
4. Прамысловыя і свойскія птушкі даюць мяса, яйкі, пух.
5. Насякомаедныя і драпежныя птушкі знішчаюць шкоднікаў сельскай гаспадаркі.

7. Якія малюнкi можна падпісаць інфармацыяй, дадзенай на плакаце? Пастаўце нумар адпаведнага выказвання. Абвядзіце малюнак, які адпавядае выразу “крылатае войска”.

8. Параўнайце верш Я. Коласа “Адлёт жураўлёў” і апавяданне У. Ягоўдзіка “Восень на парозе”. Дакажыце, што іх аб'ядноўвае адна тэма. Адзначце яе. Выпішыце доказы з твораў у табліцу.
 - Адлёт птушак
 - Надыход восені
 - Асенняе надвор'е

Адлёт жураўлёў	Восень на парозе

9. Адказ на якое пытанне мы **не** можам атрымаць з дадзенага твора? Адзначце яго.
 - Якія птушкі адлятаюць у вырай у канцы верасня?
 - Якое надвор'е было за дзень да апісаных падзей?
 - Ці адлятаюць у вырай дзятлы, вароны, вераб'і?
 - Якая песенька ў сінічкі?

Адкажыце на гэтае пытанне.

10. Сфармулюйце да тэксту адно пытанне так, каб адказама на яго быў наступны сказ:

Першымі ў заморскія краіны адлятаюць стрыжы і ластаўкі.

Апавяданне Л. Улашчанкі “Хлеб”

- Якую страву гаспадыня забылася паставіць на святочны стол? Адзначце.
 - салату
 - грэцкую кашу
 - смажанае мяса
 - агуркі
 - хлеб
 - фаршыраванага шчупака
- Хто выконваў наступныя дзеянні? Дапішыце.

_____ заспрачаліся, пагадзіліся, сціхлі.

_____ заўсміхаліся, павесялелі.

_____ аглядзеў, запытаўся, усміхнуўся.
- Чаму аўтар не даў слова хлебу, каб той даказаў сваю важнасць?
 - таму што не змог прыдумаць слоў для хлеба
 - таму што важнасць хлеба паказалі дзеянні людзей
 - таму што нельга размаўляць падчас прыёму ежы
 - таму што ўсе стравы крычалі вельмі моцна
- На якое пытанне можна даць адказ: “Усе стравы былі вельмі смачныя”?
 - Якія стравы прыгатавала гаспадыня?
 - Якія стравы на стале былі самыя смачныя?
 - Пра што спрачаліся стравы на святочным стале?

5. Замяніце словы блізкімі па значэнні. Адзначце **адно** слова з кожнага слупка.

(самы) **галоўны**

паважаны (госць)

лепшы

ганаровы

асноўны

пачэсны

вярхоўны

шаноўны

найважнейшы

важны

6. Падбярыце да слоў, дадзеных у табліцы, адпаведныя малюнкi (пакажыце стрэлкамі).

скарынка	цвёрды знешні слой хлеба, батона
бохан	выпечаны хлеб

скібачка	адрэзаны невялікі плоскі кавалачак хлеба
луста	адрэзаны вялікі плоскі кавалак хлеба
акраец	кавалак хлеба, адрэзаны ад непачатага краю
каравай	пірог пераважна круглай формы, спечаны для якой-небудзь урачыстасці, свята

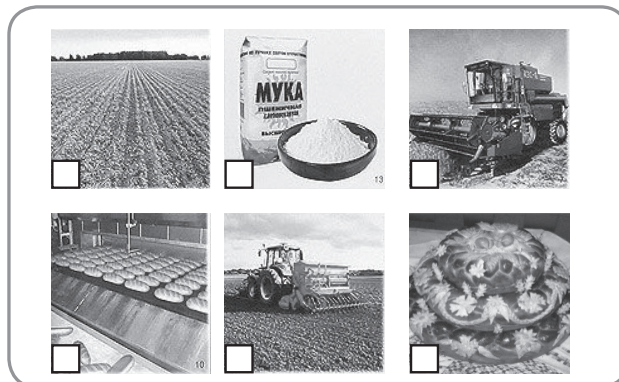

Падпішыце ілюстрацыю да апавядання з апорай на тэкст.

_____ хлеба

7. У якім парадку павінны адбывацца дзеянні? Пранумаруйце малюнкi так, каб атрымаўся інфармацыйны плакат.

Падбярыце і адзначце назву для плаката.

- Хлеб — наша багацце
 - Ад зярнятка да карава
 - Беражыце хлеб
 - Як да нас хлеб прыйшоў?
- Якія словы з тэксту гучаць як прыказка? Выпішыце іх.
 - Як вы думаеце, чаму ва ўсе часы хлеб — усяму галава? Падкрэсліце ў прыведзеным ніжэй тэксце сказы, якія супадаюць з вашай думкай. Хлеб — сімвал жыцця. Раней хлеб даваўся чалавеку цяжкай працай. Яго не елі ўдосталь. Напэўна, таму словы “жыць” і “жыта” падобныя. Зараз цяжкую працу па вырошчванні хлеба выконваюць машыны. Розных хлебных вырабаў у краме — не пералічыць! Але і сёння без хлеба не абыходзіцца ні адна важная падзея. Хлебам-соллю

новае ў змесце пачатковай адукацыі

сустракаюць дарагіх гасцей, ушаноўваюць маладых на вяселлі, пачынаюць жыццё ў новай хаце.

10. На якое пытанне **нельга** знайсці адказ у творы?

- Які дзень тыдня быў напярэдадні свята?
- Чаму гаспадыня не паставіла на стол хлеб?

Колькі лустачак хлеба трэба адрэзаць, каб хапіла ўсім гасцям?

Якая страва ніколі не прыесца і не будзе лішняй на сталае?

Растлумачце, чаму на яго нельга адказаць.

Спецыфікацыя дыдактычных заданняў

Тэкст “**Восень на парозе**” (паводле У. Ягоўдзіка)

Заданне	Уменне, што фарміруецца	Адказ	
1. Абвядзіце алоўкам месяца, пра які ідзе размова ў тэксце.	Арыентавацца ў змесце твора, вылучаць з тэксту відавочную інфармацыю	Верасень	
2. Пра што хацеў паведаміць аўтар? Адзначце правільны адказ.	Вызначаць тэму і галоўную думку твора	У прыродзе адбываюцца першыя асеннія змены	
3. Ясь і Аленка, абапіраючыся на тэкст, склалі табліцы, каб паназіраць за адлётам птушак у вырай. Вызначце, хто з іх дапусціў памылкі. Адзначце гэту табліцу чырвоным алоўкам. Чыя табліца складзена правільна? Адзначце яе зялёным алоўкам.	Выконваць вучэбна-практычную задачу на аснове ўласнага вопыту і інфармацыі, пададзенай у відавочным выглядзе	Чырвоным алоўкам абводзіцца табліца Янкі, зялёным — Аленкі	
4. Якімі блізкімі па значэнні словамі ці выразамі можна апісаць стан надвор’я? Для кожнага слова адзначце адзін варыянт.	Аналізаваць і высвятляць значэнне аўтарскіх выказаў, падбіраць сінонімы	Задажджыла — доўгі час ідзе дождж; спякотны (дзень) — гарачы	
5. Аленка падзяліла апавяданне на часткі і падабрала да кожнай з іх прыказку. Пранумаруйце прыказкі так, каб атрымаўся план тэксту. Запішыце пад кожнай прыказкай сказ з тэксту, які пацвярджае яе.	Суадносіць тэкставую і пазатэкставую інфармацыю, прыводзіць доказы, абапіраючыся на матэрыял тэксту	1. Увосень пагод восем. (Учора дажджыла, а сёння спёка.) 2. У верасні сініца ў госці восень запрашае. (Толькі дзесьці звонка цінкаюць сінічкі.) 3. Восень ходзіць па краю ды гоніць птушак з гаю. (Восень на парог, а шматлікае крылатае войска — у вырай.)	
6. Падбярыце і запішыце назву для плаката.	Абагульняць атрыманыя звесткі, вызначаць галоўную думку	Значэнне птушак	
7. Якія малюнкi можна падпісаць інфармацыяй, дадзенай на плакаце? Пастаўце нумар адпаведнага выказвання. Абвядзіце малюнак, які адпавядае выразу “крылатае войска”.	Суадносіць і аналізаваць інфармацыю, дадзеную ў розным выглядзе (тэкст, малюнак), абагульняць атрыманыя звесткі, высвятляць значэнне аўтарскіх выказаў	№ малюнка — № сказа на плакаце: 1 — 5; 3 — 2; 4 — 5. Абводзіцца малюнак 2	
8. Параўнайце верш Я. Коласа “Адлет жураўлёў” і апавяданне У. Ягоўдзіка “Восень на парозе”. Дакажыце, што іх аб’ядноўвае адна тэма. Адзначце яе. Выпішыце доказы з твораў у табліцу.	Параўноўваць інфармацыю з розных тэкстаў, фармулюваць уласныя разважанні, прыводзіць доказы з апорай на тэкст	Надыход восені	
		Адлет жураўлёў	Восень на парозе
		Замірае лета	Восень — на парог
		Заціхаюць далі	І цішыня
		Халадзеюць хвалі	Учора дажджыла
Жураўлі ў вырай мкнучца над лясочкам	Крылатае войска — у вырай		

новае ў змесце пачатковай адукацыі

9. Адказ на якое пытанне мы не можам атрымаць з дадзенага твора? Адзначце яго. Адкажыце на гэтае пытанне.	Ацэньваць дастатковасць інфармацыі для рашэння вучэбна-практычных задач	Ці адлятаюць у вырай дзятлы, вароны, вераб'і? Не адлятаюць
10. Сфармулюйце да тэксту адно пытанне так, каб адказам на яго быў наступны сказ.	Фармуляваць пошукавае пытанне	Якія птушкі адлятаюць у заморскія краіны першымі?

Апавяданне Л. Улашчанкі “Хлеб”

Заданне	Уменне, што фарміруецца	Адказ
1. Якую страву гаспадыня забылася паставіць на святочны стол? Адзначце.	Знаходзіць у тэксце канкрэтныя звесткі, дадзеныя ў відавочным выглядзе	Хлеб
2. Хто выконваў наступныя дзеянні? Дапішыце.	Знаходзіць у тэксце канкрэтныя звесткі, дадзеныя ў відавочным выглядзе	Стравы заспрачаліся, пагадзіліся, сціхлі. Людзі заўсміхаліся, павесялелі. Дзед агледзеў, запытаўся, усміхнуўся
3. Чаму аўтар не даў слова хлебу, каб той даказаў сваю важнасць?	Разумець задуму і каштоўнасць арыенціры аўтара на аснове аналізу мастацкіх сродкаў	Таму што важнасць хлеба паказалі дзеянні людзей
4. На якое пытанне можна даць адказ: “Усе стравы былі вельмі смачныя”?	Фармуляваць пошукавае пытанне, абапіраючыся на адказ	Якія стравы на стала былі самыя смачныя?
5. Замяніце словы блізкімі па значэнні. Выберыце адно слова з кожнага слупка.	Аналізаваць значэнне слоў, падбіраць сінонімы	(Самы) галоўны — найважнейшы. Паважаны (госць) — шануюны
6. Падбярыце да слоў, дадзеных у табліцы, адпаведныя малюнкi (пакажыце стрэлкамі). Падпішыце ілюстрацыю да апавядання з апорай на тэкст.	Суадносіць мастацка-графічныя сродкі з паняццямі на аснове лексічнага значэння слоў	Скарынка — 1; бохан — 4; скібачка — 6; луста — 2; краец — 3; каравай — 5. Бохан хлеба
7. У якім парадку павінны адбывацца дзеянні? Пранумаруйце малюнкi так, каб атрымаўся інфармацыйны плакат. Падбярыце і адзначце назву для плаката.	Вызначаць паслядоўнасць падзей, абагульняць інфармацыю, дадзеную ў выглядзе малюнкаў	2, 4, 3, 5, 1, 6. Ад зярнятка да каравай. АБО Як да нас хлеб прыйшоў?
8. Якія словы з тэксту гучаць як прыказка? Выпішыце іх.	Арыентавацца ў змесце твора. Знаходзіць інфармацыю, дадзеную ў гатовым выглядзе	Ён (хлеб) і ёсць усяму галава
9. Як вы думаеце, чаму ва ўсе часы хлеб — усяму галава? Падкрэсліце ў прыведзеным ніжэй тэксце сказы, якія супадаюць з вашай думкай.	Знаходзіць пацвярджэнне ўласным меркаванням на аснове інфармацыі, дадзенай у тэксце	Хлеб — сімвал жыцця. Хлеб даваўся цяжкай працай. Таму словы “жыць” і “жыта” падобныя. Без хлеба не абыходзіцца ні адна важная падзея
10. На якое пытанне нельга знайсці адказ у творы? Дапішыце звесткі, якіх не хапае для адказу на пытанне.	Ацэньваць дастатковасць інфармацыі для рашэння вучэбна-практычных задач	Колькі лустачак хлеба трэба адрэзаць, каб хапіла ўсім гасцям? Не пазначана колькасць гасцей

(Заканчэнне будзе.)

На дыску — карткі з заданнямі.